Halódó kapitalizmus

Elhangzott Truman elnök szózata, az annyira beharangozott »üzenet«, a Marshall-féle segitő-munkaterv« demagógiától csöpögő méltatása az amerikai kongresszus előtt. Azonban más is elhangzott ebben az üzenetben. Truman beszéde végén felhivta a kongresszust az Amerikát fenyegető infláció leküzdésére.

Ugyanakkor, amikor 6800 millió dollár megszavazását kéri a tizenhat európai állam megsegitésére — az egyre sulyosbodó amerikai gazdasági nehézségek megfékezésére sürgős rendszabályokat szeretne. Ugyanakkor, amikor az USA békevágyáról ágál, az általános katonai kiképzés törvénybe iktatását akarja megszavaztatni.

Szólamok és tények. Néhány mondat, amelyben benne van Amerika egész mai helyzete. Látható gazdasági nehézségek otthon s imperialista, szovjetellenes dollárpolitika egy uj háboru reményében. A fuldokló kétségbeesett kapkodása az utolsó szalmaszál felé. Amerika imperialistái oly feneketlen gyülöletet állnak szemben a Szovjetunióval, mintha éppen neki lenne köszönhető az inflációs veszély, a 3 millió munkanélküli, amely az amerikai gazdasági szakértők véleménye szerint 1948-ban 7 millióra nő — mintha a Szovjetunió emelné fel a közszükségleti cikkek árát 40 százalékkal. Pedig ezek miatt egyedül és kizárólag az amerikai nagytőke urai, a nemzeti vagyon 70 százalékának tulajdonosai a felelősek. Felelősek azért a háborus veszélyért is, amelyet politikájuk előidéz. Kiknek áll érdekében egy uj háboru? Azoknak, akik csak nyertek a pusztuláson, akik dollárhegyeket emeltek a hullahegyekből. Az amerikai nagytőke 53 milliárd dollárt keresett a második világháborun. Magyar pénzben szinte kifejezhetetlen összeg. E mérhetetlen, de kétes értékü gazdagság üzi, hajtja az amerikai imperializmust: az óriásivá duzzadt amerikai iparnak piacra, hatalmas nyersanyagtömegekre van szüksége, munkások és vásárlók millióira. Az uj piacokért vivott harcban minden függetlenségét, nemzeti önállóságát biztositani akaró állam ellenség — ellenség, amelyet politikai, gazdasági, vagy végső esetben katonai eszközökkel le kell győzni, mert akadályozójává lett a világot leigázni óhajtó dollármilliárdosok politikájának.

Ezért van szükség a Marshall-tervre. Két legyet szeretnének ütni egy csapásra. Piacot teremteni Európában az amerikai ipar számára, ugyanakkor katonai bázist biztositani a Szovjetunió elleni háborura.

A Truman által ajánlott Marshall-tervet a kongresszus jéghidegen fogadta. Nem csoda! Hiszen Truman ugyanakkor bevallotta az USA előtt álló óriási nehézségeket is. A kongresszus józanabb fejü tagjai előtt világos ezek után, hogy az ujabb külföldnek szánt kölcsönökkel nem lehet rendet teremteni az amerikai gazdasági életben.

A Marshall-terv éles ellenállásba ütközött s a külügyminiszter hivatalbalépése óta első izben esett szó Marshall lemondásáról. Még élesebben fogadják a Marshall-tervet a »megsegitendők« — Anglia és Franciaország dolgozói, akik a saját bőrükön érzik a megsegités gyönyöreit.

A világ népei ezekből a fejleményekből is láthatják, hogy a kapitalizmus korszaka végéhez közeledik, minden eresztékében recseg-ropog korhadó épülete.

Az USA példája azt mutatja, hogy ma már nincs a világon oly erő, amely a fejlődést meg tudná akadályozni, amely visszafelé tudná forgatni az idő kerekét.

Az amerikai imperializmus kétségbeesett próbálkozása: a világreakció megmentésére s a haladás fékentartására — sikertelenek maradtak. Hiába atompszichozis, hiába Truman-elv és Marshall-terv, hiába elnöki szózat, a kapitalizmus kimulását nem lehet feltartóztatni.

Mt.

A szabadságharc százéves évfordulóján az egyház válaszuton áll

Az 1848-as évforduló megünneplésére nemcsak Magyarország készül, hanem máshol is. 1848 valóban nemcsak a magyar nép nagy esztendeje volt. Ezért nemcsak a magyar demokrácia feladata, hogy visszaemlékezzék 1848-ra, annak haladó és forradalmi szellemére és okuljon a száz év előtt elkövetett hibákból.

A nemzet minden egyes tagjának fel kell ismernie a száz év előtt elkövetett hibákat. Az egyháznak is fel kell ismernie. Felismeri-e?

Kossuth Lajos 1848 december 20-án foglalkozott az egyház szerepével a szabadságharcban és a következőket mondta:

»Elvárom, hogy a jövőben jobban teljesitse kötelességét, mely a nép lelkesitésével jár. A klérus kezében igen szép hivatás van, vezetni tudniillik az embereket az üdvösség felé. Mert az Isten a szabadságnak istene és ki a népet szabadságra heviti, az őt az üdvösségre vezeti«.

A szabadságnak a történelem folyamán egyházi oldalról is voltak árulói és voltak vértanui. Igy 1848-ban Hám, az akkori hercegprimás, behódolt Windischgrätznek és a császár iránti hódolatra, a császáriak támogatására szólitotta fel a papságot. A hercegprimás árulásával kapcsolatban hangzott el Kossuth Lajos felhivása. Az áruló főpappal azonban szembehelyezkedett Horváth Mihály, csanádi püspök is, aki röpiratban támadta meg nemcsak a hercegprimást, de az áruló püspöki kart is. Az egyháznak védenie kell az állam szabadságát és jogait. 1848 hercegprimása ezt nem csak elmulasztotta, hanem támogatta az elnyomókat. 1848-ban azonban akadt főpap, aki felismerte az egyház helyét a szabadságharcban. Ez a tény bennünket örömmel tölt el, mert egyházmegyénk püspöke volt a haladószellemü pap. Horváth Mihály teljesen a szabadságharc szolgálatába állott, miniszteri tárcát is viselt és később az utókor számára megirta a szabadságharc történetét, amely a legértékesebb kutforrások közé tartozik.

A szabadságharc százéves évfordulóján az egyház ma is válaszuton áll. A döntés ma bizonyos tekintetben sulyosabb még, mint száz évvel ezelőtt.

A progressziv állásfoglaláshoz mély bölcsesség, nagy történelmi belátás és mindenekelőtt a nép feltétlen szeretete kell.

Ezzel szemben a centenáris évben azt látjuk, hogy Mindszenty, az ellenforradalom mai képviselője következetesen képviseli az egy évszázad előtti ellenforradalom érdekeit is.

Mindszenty a 48-as ellenforradalom mai képviselője nem ismerte fel azt a tényt amit ma valamennyi demokratával együtt szüntelenül hangsulyozunk, hogy a népi demokráciánk a 48-as szabadságharcnak törvényes jogutóda. Ez viszont azt jelenti, hogy Mindszenty ma ugyanugy szembeáll a nemzettel, a nemzeti önérzettel, történelemmel és becsülettel, mint őseit, a Hám érsekek 48-ban szembeállottak a Habsburgok lakájaként Kossuthtal, Petőfivel és Táncsiccsal: a nagy magyar szabadságharccal.

A százéves forduló a tanulságok levonására készteti a nemzetet. Amint 1848-nak meg volt az áruló Hám érseke, ugy meg volt a nagy szabadságharcos Horváth Mihálya. Várjuk, hogy az ellenforradalmi Mindszentyvel szemben mikor jelentkezik a szabadságharcos magyar főpap? Mikor ismeri fel az egyház a száz évvel ezelőtt elkövetett hibákat?

Mi a magunk részéről — ellentétes világnézetünk ellenére is — lelkesen és szivből tudnánk együttmüködni mindazokkal, akik megértve népünknek ehhez a mi uj népi demokráciánkhoz füződő nagy gyakorlati érdekeit, képesek lennének a reakcióval szembeszállva megkönnyiteni vallásos népünk találkozását és bizalommal teli eggyéválását ezzel a demokráciával. A százesztendős hibákat felismerve, azokat korrigálva szivből tudnánk együttmüködni egy olyan papsággal, mely a demokrácia elleni apokaliptikus és ellenséges hadjárat, a bizalmatlanság és bizonytalanság terjesztése helyett egy uj és jobb világ eljöttének hitével erősitené népünket a maga nehéz történelmi harcában.

Az egyházi reakció a magyar nép mély vallásosságára akar épiteni és azt hiszi, hogy a népet nemcsak vallási téren, hanem politikailag is maga mögé állithatja. Nem veszi észre, hogy a magyar nép tulnyomó többségét életbevágó érdekei füzik a demokráciához, mely földet és szabadságot adott, melynek keretében a nép az országot a maga javára építi ujjá és éppen ezért elkerülhetetlenül egyre szorosabb és eltéphetetlen kapcsolatba kerül a demokráciával és vallásos hite fenntartása mellett is ki fogja közösiteni a reakciós uszitás képviselőit, jelentkezzenek azok bármilyen köntösben is.

Száz év távlata elegendő idő a fejlődés felismerésére, Mindszenty nem ismerte fel a tévedéseket és az elkövetett hibákat fokozni kivánja. Mi meg vagyunk győződve, hogy a küzdelemből a haladás képviselői kerülnek ki győztesen, azok pedig, akik ebben a küzdelemben mint a reakció védelmezői leplezik le magukat, maguk fölött mondják ki az ítéletet.

A katonapolitikai osztály bravurja:

Hónapokon át Magyarországon bujkáló német ügynököket fogtak el Szegeden

A szegedi katonapolitikai osztály ujra megmutatta éberségét. Bravuros nyomozással elfogta a német Luftwaffe különleges megbizatásu tagjait, akik már hónapok óta tartózkodnak Magyarországon. Egyikük egy szegedkörnyéki községben magyar álnéven telepedett le. A velük kapcsolatban álló magyar fasiszták pénzzel és iratokkal segitették őket s csak a keresztkérdések pergőtüzében árulták el a németek rejtekhelyét.

Az elfogottak vallomásából kiderült, hogy többizben léptek át illegálisan a magyar-osztrák határt, s mindannyiszor magyar fasiszták segitségével folytatták utjukat.

Különböző magyar nevekre kiállitott iratokkal rendelkeztek. Ennek a hamis iratgyárnak a felkutatására is megtette a szükséges intézkedéseket a katonapolitikai osztály.

Ma 5 órai tea a Capriban

Major Rózsa énekesnő vendégfellépésével

Hiába rágalmaz a BBC

„Segitséget a görög népnek" akció folytatja működését

A »Segitséget a görög népnek« országos bizottsága a következő közleményt juttatta el az MTI-nek:

A londoni rádió ismertette a BBC diplomáciai tudósitójának azt az értesülését, hogy »egy magyar szervezet támogatja a Markosz vezetése alatt álló görög lázadókat«.

A Magyar Távirati Irodán leadott felhivás alapján mindenkinek tudomására jutott, hogy a »Segitséget a görög népnek« országos bizottságát a négy nagy demokratikus párt, a szakszervezeti tanács és a magyar társadalom minden rétegét képviselő testületek, szervezetek hozták létre azzal a céllal, hogy erkölcsileg és anyagilag, azaz kizárólag ruhával, élelmiszerrel és orvossággal támogassa a hősies görög nép küzdelmét Markosz tábornok vezetésével a szabadságért és függetlenségért az imperialista elnyomók és királypárti fasiszta ügynökök ellen. Az országos bizottság ezt a működését továbbra is teljes erővel folytatni fogja, mert a görög nép szabadságharca az egész haladó emberiség ügye és a magyar nép szabadságának és függetlenségének is része. Ettől a tevékenységtől a bizottságot nem fogják eltériteni a londoni rádió semmiféle rágalmai sem. Ugyanakkor az országos bizottságnak tudomására jutott, hogy lelkiismeretlen ügynökök olyan hireket terjesztenek, hogy az országos bizottság a fent vázolt működési keretein tul más tevékenységet is kifejt. Ezt a rágalmazó hirverést a bizottság a legélesebben elitéli és ezuton felhivja a magyar közönséget, hogy ne adjon hitelt a rémhirterjesztőknek.

»Segitséget a görög népnek« országos bizottsága. Kárász György titkár.

Amerikában letartóztatták Vajta Ferencet

Mint az amerikai rádió közli, Vajta Ferencet, akit a magyar hatóságok hivatalosan köröztetnek és felelősségre kivánnak vonni, az amerikai hatóságok letartóztatták. Vajta Ferenc illegálisan érkezett az Egyesült Államokba. A kitoloncolási eljárás lefolytatásáig az amerikai bevándorlási hatóságok őrizetben tartják.

— **Leütötte a hajókötél.** Berkes Ferenc aignertelepi révészt munka közben a komp kötele a Tiszába sodorta. Esés közben könnyebb zuzódásokat szenvedett. A klinikán bekötözték és hazaszállitották.

Belváros Mozi

Vasárnap, hétfőn
A mesteri francia film!

Pánik

VIVIAN ROMANCE és MICHEL SIMON-nal.
a főszerepben. Ezt megelőzi:

Ms. QUICK

a százarcu ember utolérhetetlen produkciójával, személyesen fellép a szinpadon.

Előadások: fél 4, fél 6, fél 8. Pénztár d. e. 11—12 és az az előadások előtt félórával.

Most vásároljon

prima tüzifát, lignitet, textilt és füszerárucikkeket a Munkásszövetkezetben

Telefon: 4-63

Szerdán indul a

Vörös lámpás

jegyek már válthatók a BELVÁROSIBAN

— **Kétheles ivheggesztő tanfolyam** kezdődik kizárólag vidékiek számára a Magyar Műszaki Szövetség Oktatómühelyében. Tájékoztatót készséggel küld a tanfolyam vezetősége: Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 11.

— **Sirkőavatás.** Néhai Simonovits Sándor pipakészitőmester sirkőavatása január 11-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor lesz a zsidótemetőben.